

W I A D O M O S C I W A R S Z A W S K I E

W SOBOTĘ DNIA 6. CZERWCA ROKU 1767.

Z Warszawy d. 6. Czerwca.
Dnia wczorajszego J. K. Mć P. N.M. za zgromadzeniem się przytomnych tu Panów na Pokoie dawał publiczną audyencyą delegowanym do siebie od Głównego Trybunału W. X. Lit: Połom; Jchmciom PP. Osipowskiemu Podstolemu Smoleńskiemu, Generałowi Adjutantowi swemu z Smoleńskiego, i Bernowiczowi Staroście Karaczewskiemu z Nowogrodzkiego Woiewodztw obranym na tenże Trybunał Depu-
tatem, którzy po chwalebnym powinney Maieſtatu rekognicyi oświadczeniu, i zwykłym daney sobie Instrukcyi przeczytaniu, tudzież zażłey od Tronu przez uſta Xiążęcia Jmci Kancelerza W. X. Litt: odpowiedzi, mieli honor być zaſzczyconeni i łaskawym przypuſzczeniem do ucałowania Ręki Pańskiej.

Jmć P. Granowski Woiewoda Rawski pożegnałszy Nayiaśnieyszego Pana, dnia onegdajſzego oddalił ſię ztąd, dokąd Jmć P. Dzie-

doszycki Cześnik Koronny świe-
żo przybywszy tu, miał honor
powitania J. K. Mei P. N. M.

*Kommissya Rzeczypospolitey Skar-
bu Koronnego wydała w tych dniach
Uniwersał następujący:*

Wizem w obec i każdemu z
osobna, komu o tym wiedzieć na-
leży osobliwiej jednak J. OO. J.
WW. i UU. Dóbr Krzesłowych,
Starostw Grodowych, Pograni-
cznych, i Powiatowych; Dzier-
żaw i wszelkich innych iakich-
kolwiek Królewsczyzn w Wo-
iewodztwach Sandomirskim, Ka-
liskim, Wołyńskim, i Podlaskim
rozszerzających się uprzywilejo-
wanym Posessorom; tudzież Of-
ficyalistom Skarbu Koronnego;
iako też Synagogom, Kahałom,
Przykahalkom, Karaimom i ca-
łemu Zydostwu po wymienio-
nych Woiewodztwach umieszczają-
cemu się do wiadomości poda-
je. Jż ponieważ po uchyłonym
Cie Generalnym & in Regno, nie
które Komory, iako to: w Woie-
wodztwie Sandomirskim Sando-
mierz, w Kaliskim Kalisz, w Wo-
łyńskim Luck, w Podlaskim Mie-
dzyrzecz, gdzie Kwart i Poglód-
wnego Zydowskiego exakcyja by-
ła, w Roku terażniejszy znie-
sione zostały; zaczym na mieysce
Jch do wybierania teyże Kwart,

Poglównego Zydowskiego, a o-
raz i podatku Łanowego Pra-
wem przeszłorocznym zaraz
przy Kwarcie w nosić ostrzeżo-
nego exakcyi, gdzie któremu
Woiewodztwu być może bliżej,
tym sposobem; iako to w Woie-
wodztwie Sandomirskim dla Po-
wiatów Sandomirskiego, Wiśli-
ckiego i Pilzńskiego Komorę
Kraków; dla Ziemi Stężyckiej iako
też Radomskiego, Opoczyń-
skiego i Chęcińskiego Powiatów
Komorę Warszawa; dla Woie-
wodztwa Kaliskiego Komorę Po-
znań; dla Woiewodztwa Wołyń-
skiego Komorę Brody; zaś dla
Woiewodztwa Podlaskiego Ko-
morę Warszawa wyznacza. Z
innych zaś wszystkich Woie-
wodztw i Ziemi w niniey-
szym Uniwersaleniu wyrażonych,
Kwart, Poglównego Zydowskie-
go i podatku Łanowego impor-
tancją przy Komorach Uniwer-
sałami w przeszłym i terażniey-
szym Roku na dniu 7 Miesiąca
Lutego wyszłemi wyznaczonych
zostawia. Ten zaś Uniwersał
aby niezawodney każdego oso-
bliwiej w wyżej wyrażonych
Woiewodztwach doszedł wiado-
mości, po Miastach, Parafiach, i
innych zwyczajnych Mieyscach
publikować go, i do Akt każde-

go Grodu sposobem Oblaty po-
dać, a o podaniu ztychże Gro-
dów wzięte świadectwa Kom-
missyi odeśłać, Oficyalistom Skar-
bu Koronnego zleca. Dan w
Warszawie dnia 30 Miesiąca Ma-
ia, Roku Pańskiego 1767.

Z Liworny d. 13. Maia.

Odebraliśmy wiadomość na-
stępującą o obrotach wódzki Ge-
nueńskiego i Korsykańskiego na
Wyspie *Kapraja* od dnia 3 tego
miesiąca. Dnia 3 Genueńczyko-
wie wysiedli tam na ląd na miej-
scu nazwanym *Civita*, które nie-
było od Korsykanów strzeżone
przeto, iż z natury samey zdało
się być przystępu niebezpieczne-
go: i zaraz osiedli drugie miejsce
nazwane *Figa*, gdzie postawiw-
szy straż od 50 ludzi, wysłali stu
żołnierzy na góry, których Kor-
sykanie postrzegszy, chociaż by-
li w liczbie 12, napadli iednak i
nieustraszonym sercem podsze-
dzy blisko dawali z ręcznością
dziwną na nich ognia. Pan *Ma-
tra* Komendant Genueńczyków
widząc małą nieprzyjaciół garst-
kę, ofiarował im życie, byleby się
poddali. Czego 12 Korsykanów
nie tylko nie uczyniło, ale zwa-
wiew natarczy dało znać woysku
swojemu o niebezpieczeństwie,
które woysko przybywszy na-

przód zniosło piędziesiąt Ge-
nueńczyków osadzonych na
brzegach, a potem obróciwszy
się na góry ostatnie sto wzię-
ło w niewolę. Sam tylko Pan
Matra z trzema żołnierzami u-
szedł ich rąk rzuciwszy się w mo-
rze, i doścignawszy wpław swo-
je okręty. Galery i inne stat-
ki Genueńskie, które tegoż czasu
zblżyły się do brzegów, wiele
ucierpiały od Artylleryi Kor-
sykańskiej, nasze brzegi zawałone
są prawie sterami i masztami o-
krętowemi połamanemi. Wo-
ysko Korsykańskie utraciło w tey
potrzebie dwóch tylko Officye-
rów, którzy legli na placu i liczny
kilku żołnierzy ranionych. Król
Jmć Sardyński dla ulaczenia han-
dlu postanowił aby odtąd w
Państwach Jego prowizya była
płacona po pułczwarta od sta.
Ogłoszono z tey okoliczności
Dekret Senatu Królewskiego
Turyńskiego.

Z Langwedocyi d. 1. Maia.

Stany Prowincyi tuteyszey ze-
brane w *Montpellier* nakazały
zwieść wszystkie materiały po-
trzebne do założenia nowego od
Pana *Vaucanson* wynalezionego
młynu iedwabnego, który nay-
lepszy jest za wszystkie inne do
tych czas używane. Postano-

wiły także na ostatnim zaślada-
niu, ażeby tym, którzy zechcą
Fabrykę iedwabną kształtem
d' Aubenas założyć, darmo takie-
go młynu pozwolić. W Aubenas
iedwab przyprawiany dziwnie
Rzemieślnicy szacują i równą
ceną iako Pedemontski placą.

Z Charles-Town z Karoliny po-
łudniowej d. 6. Marca. Okru-
cieństwo nie ludzkie, które po spo-
licie zwodzi potyczki między
Kreekami i Chaktawami z rón-
wnym izaleństwem z obu stron
froży się. Niedawno zgraie nie-
przyjazne z sobą starły się w lesie
z równą obu stron klęską. Szika-
szafowie do tych czas zdają się
być w obojętności i żadney otwo-
rzystey pomocy nie dają Cha-
ktawom. Kreekowie tą wojną
upokorzeni zaczynają lepiej sza-
cować Anglików. Łagodniey
teraz postępują z naszymi Ku-
pcami niż przed tym.

Wypis listu z Boston z Nowey
Anglii d. 16. Marca. Spokoy-
ność po zniesieniu kłopotliwych
papierów nam przywrócona
trwała tu do tych czas. Teraz
pogłoska, że Anglia znowu za-
myśla włożyć na nas taxę i prze-
stać do tuteyżzego kraju znaczne
woyska, wznieca niepokódy i tro-
skliwość w tuteyższych Obywate-

lach, a tym ieszcze barzies, iż
nasz Obrońca wielki nas opuścił.
Jakożkolwiek iest spodziewamy
się, że te pogłoski będą dalekie
od prawdy.

Z Wiednia d. 26. Maia. To
rzecz iest pewna, iż Jazda ma za-
łożyć oboz w Węgrzech, ponieważ
wszystkie przygotowania do te-
go są uczynione, lecz nie wiemy
iesli stanie pod Fert albo pod
Kieset.

DONIESIENIE

Z Warszawy d. 6. Czerwca.

W Drukarni Mitzlerowskiej znay-
duie się Journal Encyclopedique
complet, od początku roku 1756 aż
do tego czasu w osmdzieśiat i osmiu
Tomach, każdy rok zawiera 8 To-
mów, i te 8 Tomów zawierają 24
części. Na mieyscu się przedaie rok
za trzy Czerw. Złote, i za te samę
cenę będzie i tu przedawano, nie ra-
chując ani cła, ani transportu. Mo-
żna tedy naten raz dostać Tomów 88
za 33 Czerwonych Złotych.

Podaje się do wiadomości, iż się
znayduie u Pana Grölla w Mariwil-
lu Karetu na cztery Osoby, czerw-
ną trypp obita; pakowna mocna wy-
goana; i na urząd do odprawienia
naydalszych dróg sporządzona, a to
za cenę bardzo pomiarkowaną Czer-
wonych Złotych 79.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

W SOBOTĘ DNIA 6. CZERWCA ROKU 1767.

Z Paryża d. 18. Maia. Izby Parlamentu były zgromadzone dnia 6 tego miesiąca, którym Prokurator-Generalny podał do wpisania Deklaracyą Królewską ściągającą się do tych, co mają prawo być wyjętemi od podatku. Przeto wyznaczeni są Kommissarze na uważenie pomienioney Deklaracyi. Dana potym jest audyencya na produkowanie przeciwnych dowodów Patentom Królewskim dnia 31 Sierpnia 1765 wydanym, które pozwalają pierwszego miejsca Urzędnikom Parów Duchownych na Sądach.

Z Londynu d. 14. Maia. Często między Ministrami naszymi i Cudzoziemskimi tu przytomnemi bywają umowy, które mają za cel sprawy, Pułnocną, Korsykańską i Genewską. Przeto Kuryerowie z Petersburka, Berlina, Koppenhagi, Paryża i z Berna ustawicznie tu przybiegają. Tego tygodnia Posłowie Pruski i Rossyjski naradzali się z Hrabią *de Shelburne*. Co do Korsyki i Genewy tak się Anglia interessuje, że Francya musi odstąpić gwałtownych środków, które zdawała się przedsięwziąć dla uśmierzenia zamieszek. Do tego zmierzają posłane instrukcyje Hrabi *de Rochfort* do Paryża i Pana *Norton* do Berna. W. Brytannia nie poczyni względem Korsykanów, coby się sprzeciwiało przyjaźni i Traktatom zawartym między Anglikami i Genueńczykami. Nie może jednak przeszkadzać Korsyce za-

Kupienia w swoim kraju. Okrętów i strzelby, gdyż wolność handlowa niedozwala przeskód w tym zakładać. Listy Madryckie i Gibraltarskie upewniają, że Traktaty pokoju między Cesarzem Marokańskim i Królem Hiszpańskim stanęły z ukontentowaniem obu stron. Mocą których Murzyni odciągnęli od *Ceuty* i *Oranu*. Rozbojnicy morsey z Algieru i Tunezu wysłani w wielkiej liczbie teraz krążą na morzu międzyziemnym. Pan *Mello* Portugalski Minister u Dworu naszego odebrał rozkaz z Lizbony, aby tu pięćdziesiąt tysięcy muszkietów zakupił. Anglicy zaczęli nowe Miasto zakładać w *Muskieto* w *Colerado*, które już nad 200 Domów liczy. Francuzi chcąc się obeyść na Wyspie *Guadaloupe* bez kupowania zboża od Anglików, postanowili ustawę, aby ze 100 korców zebranych z tamtego gruntu dziesięć tylko na bydło były obracane. Z Hawany wysłano dwa regimenty wojska do Nowego *Orleans* dla uśmierzenia Francuzów niechających podlegać władzy Hiszpańskiej. Co podobno przyczyni nam Obywatelów, gdy Aurelińczycy porzucą swój kraj, a do naszych się osad przeniosą.

Z Londynu d. 18. *Maia*. Obie Izby Parlamentu do późnawnoc zasiadania swe przewlekają. Listy Amerykańskie do Dworu przyślane i oddane Parlamentowi do tak pilnych obrad są powodem. W *Boston* Wielkorządca Franciszek *Bernard*, w wielką popadł nienawiść u zjazdu Generalnego. Zjazd ten wzbrania się wypłacać pieniądze potrzebne na utrzymanie wojska, i niechce żadney mieć załogi, chociaż aktem Parlamentu oboje to owej Prowincyi nakazano. Jaśnie tu widzieć się dać niepodległość Osad Amerykańskich, przy których pragną koniecznie się utrzymać. Druga sprzeczka Parlamentu jest z Towarzystwem Kupieckim Indyjskim. Parlament chce mu prawa przepisać, których Towarzystwo przyjąć wzbrania się zakładając się na tę wolność, iż w Anglii żaden nie może przepisywać na własność prywatnego, a zatym daleko barziej na własność prywatnego Towarzystwa. Dwór za pochwaleniem Parlamentu wydał rozkazy, aby tego lata wszystkie W. Brytannii Fortece opuszczone, i naprawione były. Posel Sar-

dyński odebrawszy tego tygodnia listy od swego Dworu miał umowę z Ministrami. Cały interes ściąga się do Korsykanów. Pomieniony Król jest przyacielem *Paoli* i chce iak nayprędzey Korsykę widzieć wolną od wszelkiego Cudzoziemskiego jarzma. Dwór tutejszy sądzi za rzecz niezawodną, że Korsykanie utrzymaia swoje wolność bez cudzey pomocy, byleby żadna potęga nie była im na przeszkodzie. Anglicy znaczniejszy barzo sprzyiaia Generałowi *Paoli*, i wielkie summy pieniężne mu ofiaruia. Pułkownik *Stumpel* przyiał służbę na Korsyce. Z Afryki upewniaia, że Anglicy rzeką *Senegal* zwiedzili kraiu tamecznego na pięć set mil rachuiąc od *Podory*. Ziemie wszędzie są obfite, maia dostatkiem koniów, piasku złotego i gumy. Obywatele tameczni mówia ięzykiem Arabskim. Z Ameryki donoszą, że Ney Orleanczycy założyli bank chociaź większą część ich zamysła z kraiu się wynieść unikaiąc poddaństwa Hiszpańskiego. Wyflano z tąd znaczną liczbę dział i wszelkiey strzelby na Minorę. Francuzkie Familie przenoszą się z Kanady do Florydy i około *St. Augustin* osiedlaia. Przy *St. Vincent* wyciągnięto z morza wielką sztukę Ambry od 130 funtów, która kosztuia 1000 Pistolów. Ztąd się pokazuje, że nie same brzegi *Malagascar* ten bogaty towar maia.

Z *Hagi d. 10. Maia*. Deputaci Prowincyi *Oberissel* daiać na ostatnim zasiadaniu głos na powiększenie woyska napominali drugich aby wszyscy z swojej strony na to się zgodzili i prosili Xiążęcia *Stadhudera* aby swoją powagą wstawil się do innych Prowincyi. Pomieniona Prowincya obiecała 25 okrętów wojennych i 6 Fregat na wzmocnienie sił morskich swoim kosztem wystawić, które maia krążyć około brzegów Gwineyskich. Posel nasz u Dworu Londyńskiego będący Hrabia *de Waldern* oznaymil, że według rozkazu stanów usilnie domagał się o wydanie Wielkorządcy Holenderskiego, który z brzegów Koromandelu umknął, i chociaź Dwór obiecał okazać w tym przyiaźń Rzeczypospolitey, iednak przyjęto pomienionego zbiega za Obywatela *W. Brytannii*.

Z Lipska d. 16. Maia. Królewieckie nowiny nam donoszą o zaślubieniu Xieźniczki *de Holstein-Beck* za Xiążęcia Jwana Boratyńskiego. Obrządki ślubne odprawiły się w *Rewlu*. Z Anglii mamy, że chociaż niezmierne tam są długi Narodowe, zakłady jednak na gonitwach konnych w *Neumarket* wynosiły więcej milliona Funtów Szterlingów od iednych utraconego, a od drugich zyskanego. Parlament myśli zakazać większey nad 100 Funtów Szterlingów zakładki stawiać. Spuszczanie kogutów iak rozrywka podła i do poloru nieśluząca, będzie także zakazana. Przyjaźń Cesarzkiego Dworu ku Rzeczypospolitey Holenderskiej iasnie się pokazuje z audyencyi, którą niedawno miał Hrabia *de Degenfeld* Posel od Stanów Pełnomocnych u Cesarzowey Królowy, która mu powiedziała: Zawszem się starała „okazać szacunek i przychylnosc ku Rzeczypospolitey chcąc „dawną przyjaźń i sąsiedztwo miłe zachować. Dowodem iest, „że pozwoliłam Xiążęciu Ludwikowi Brunświckiemu zostać „przez tak długi czas na służbie Prowincyi sprzymierzonych. „Nie wątpię, że w tym życzliwość moję umie poznawać Rzeczypospolita.

Z Wiednia d. 23. Maia. Hrabia Fryderyk Ludwik Kastelski dla osobliwszych przymiotów dowcipu i rozumu odebrał od Cesarza *Jmci veniam ætatis*: i wyiechał przy końcu przeszłego miesiąca do swoiey własności. Dnia 1 tego miesiąca Regiment piechoty *von Witt* wyszedł z tuteyszych koszarów do Czech. Na początku teraznieyszego miesiąca stanął tu Goniec z Carogrodu. wkrótce po przybyciu tego wysłano Kuryera do Petersburka do Cesarzkiego Posła Xiążęcia *Lobkowitz* tam będącego. Goniec Turecki nie przedzey z Wiednia wyiedzie aż Kuryer z Moskwy powróci dla dania mu w interesech zachodzących odpowiedzi należytey.

Z Berlina d. 26. Maia. Król Jmć oglądawszy różne regimenta woyska swego i uczyniwszy z niemi ćwiczenia rozmaite żołnierskie wyiechał wczora do *Küstrinu*. Woysko, które były na lustracyą zciagaione wyszło wprzeszłą Niedzielę do swoich stanowisk.